

Urejuje uredniški odbor — Odgovorni urednik Tone Stefanec — Uredništvo Lenart, Ptujška c. 3, tel. 32 — Izhaja enkrat mesečno — Posamezna številka 20 din, četrtletna naročnina 60, polletna 120 in celoletna 240 din — Letna naročnina za inozemstvo 500 din. — Naročila sprejema Uprava Domačih novic, Lenart, Ptujška c. 3 — Naročnina se nakazuje na tekoči račun pri NB št. 604-14-3-973 — Ime računa: Občinski odbor SZDL Lenart z oznako: za časopis. — Tiska Pomurska tiskarna v Murski Soboti.

VIII. praznik občine Lenart

— Na predvečer je bilo ljudsko rajanje v parku — Na »Pohodu po poteh partizanskih postojank« sodelovali tekmovalci iz vse Slovenije — V nedeljo 8. oktobra na slavnostnem zborovanju govoril Jože Tramšek, predsednik OLO Maribor —

Zmeraj slovesneje praznujejo delovni občani svoj dan: ponosni nad delovnimi zmagami prirede vrsto prireditev, da pokažejo kako ustarijajo in napredujejo v socialistični skupnosti. Letošnji občinski praznik je bil posebno pomemben, ker so hkrati proslavili 20-letnico jugoslovanske vseljudske vstaje. Prireditve je nekoliko motilo slabo vre-

me, a prijetno razpoloženje ni prenehalo.

Trg je bil ves pisan v zastavah in cvetju, kakor ga je uredila lenaršna mladina. Na predvečer so se mladi in stari zabavali ob tabornih ognjih, prepevali partizanske pesmi in igrali. V nedeljo 8. oktobra ob 6. uri je godba z budnico naznanila, da se pričenejo glav-

ne svečanosti. Kmalu so se zvrstile skupine tekmovalcev iz raznih krajev Slovenije ter krenile po partizanskih poteh. Nič jih ni plašilo slabo vreme, ampak so hoteli, da bi dosegli lepa mesta, najhitrejši pa pokale in praktične nagrade. Dopoldne je bilo veliko zborovanje, ki so se ga udeležili občani, Jože Tramšek, predsednik OLO Maribor in pomembni predstavniki občine. Vse je pozdravil predsednik ObLO Lenart Ivan Alt.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Jože Tramšek, predsednik OLO Maribor govori na slavnostnem zborovanju

GRADIŠČE V SLOVENSKIH GORICAH

VELIČASTNA MANIFESTACIJA

ob odkritju spominske plošče Ivanu Cankarju, Lojzu Kreigerju in Ivu Brnčiču

Slavnosti so se poleg tisočglave množice domačinov, mariborčanov in ptujčanov udeležili številni gostje, med temi tudi Dr. Jože Vilfan, podpredsednik Izvršnega sveta za šolstvo LRS in Jože Tramšek, predsednik OLO Maribor.

Lep jesenski dan je prvo nedeljo v oktobru privabil številne ljubitelje slovenske umetniške besede in oboževalce velikih pisateljev Cankarja, Kreigerja in Brnčiča v Gradišče (nekdanjo Trojico), kjer jim je mariborska podružnica Slavističnega društva odkrila spominsko ploščo. Od vseh strani so prišli naši ljudje, da se poklonijo spomi-

nu velikih mož, ki so s peresom in kleno umetniško besedo bičali izkoriščevalsko kapitalistično družbo. Z zastavami okrašen trg je med številnimi obiskovalci pozdravil tudi nekatere naše najvišje voditelje dr. Jožeta Vilfana, Vladka Majhna, Jožeta Tramška, pisatelja Antona Ingoliča, dr. Mirka Rupla, predsednika Slavističnega društva Slovenija in druge.

Odkritja so se udeležili tudi številni predstavniki množičnih organizacij, ugledni prosvetni delavci, zastopniki občine Lenart s predsednikom Ivanom Altom in sekretarjem Obč. komiteja ZKS Vinkom Plevnikom na čelu.

Posebno razveseljivo je, da so se odkritja spominske plošče udeležili tudi svojci Lojza Kreigerja in Iva Brnčiča. Najprej je zbrane obiskovalce in goste pozdravila Mira Medvedova, predsednica mariborske podružnice Slavističnega društva. Za njo je spregovoril ravnatelj študijske knjižnice Jaro Dolar, ki je na kratko orisal življenje in delo teh velikih mož. Po njegovih besedah, je tov. Jože Košar, predsednik Sveta za kulturo in prosveto pri OLO Maribor odkril spominsko ploščo in je vročil v varstvo ObLO Lenart. Ko je Ivan Alt, predsednik ljudskega odbora ploščo sprejel, se je zahvalil za poverjeno mu skrb, obenem pa obljubil, da ObLO ne bo čutil le ploščo, ampak bo varoval in negoval vse tiste velike ideje, ki so jih oznanjali v svojih delih ti možje. Spored je nadaljeval učiteljski pevski zbor »Slavko Osterc« iz Maribora, predstavniki društev in organizacij pa so pred ploščo položili vence.

Gradiščani so lahko ponosni, da so v njihovem kraju bivali in ustvarjali ljudje, ki v naši slovenski kulturni zgodovini pomenijo veliko pridobitev.

DOMA IN PO SVETU

LJUBLJANA: Izvršni svet Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije je obravnaval gibanje gospodarstva v prvem polletju in sprejel predloge nekaterih zakonov.

ELISABETHVILLE: Sile OZN vodijo ogorčene borbe proti katanški žandarmeriji.

NOVA GORICA: V Brdih je 15 tisoč ljudi svečano proslavilo dvajset-letnico vstaje in revolucije.

NDOLA: Z letalom se je smrtno ponesrečil Generalni sekretar OZN Hammerskjöld. Vzroki nesreče niso pojasnjeni.

NEW YORK: Začelo se je 16. redno zasedanje Generalne skupščine OZN. Za predsednika je bil izvoljen Mongi Slim, tunizijski predstavnik.

BEOGRAD: Predvidevajo, da se bo že v decembru začela javna razprava o osnutku nove ustave.

NEW YORK: Združene države Amerike in Sovjetska zveza sta dosegli delni sporazum o razorožitvi.

NDOLA: OZN in odpadnik Čombe sta sklenila sporazum o premirju v Katangi.

BEOGRAD: Nikita Hruščev je odgovoril na poslanico, ki so jo udeleženci beograjske konference naslovili na voditelja Sovjetske zveze in Združenih držav Amerike.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Ob odkritju spominske plošče v Gradišču se je zbrala velika množica ljudi

VIII. praznik občine Lenart

(Nadaljevanje s 1. strani)

Navzoči so prisluhnili govoru Jožeta Tramška, ki je orisal polpreteklo dobo ter lepo prihodnost, ki si jo postavljajo naši državljani, zato bo po mnogih uspehih naša prihodnost boljša in lažja. Povedal je marsikaj zanimivega o mariborskem področju.

Moški pevski zbor iz Lenarta je zapel več narodnih in borbenih pesmi, medtem ko je nekdanji odlični telovadec in podpredsednik občine Davorin Polič čestital tekmovalcem in podelil nagrade zmagovalcem. Kasneje so se mnogi krepčali in zabavali na veselici, ki jo je pripravila gostilna »Grozd«.

Na predvečer občinskega praznika se je zlasti mladina zabavala ob tabornih ognjih in šotorih.

Seja Občinskega ljudskega odbora

Analiza izvajanja družbenega načrta za I. polletje 1961

V začetku oktobra sta zasedala oba zbora občinskega ljudskega odbora, ki sta med drugim razpravljala o realizaciji družbenega načrta, dohodkov in izdatkov proračuna ter skladov v I. polletju 1961.

Iz pokazateljev, ki so jih upravnim organom občine posredovale gospodarske organizacije je razvidno, da posamezne gospodarske organizacije niso dosegle zaželenih rezultatov, ker niso upoštevale osnovnih proporcij družbenega načrta v pogledu delitve čistega dohodka na sklade in osebne dohodke. Osebnih dohodki so v nekaterih gospodarskih organizacijah rastle mnogo hitreje, kot sta naraščala družbeni proizvod in narodni dohodek. Tako je trgovsko podjetje »Izbira« Cerkevnik realiziralo letni plan osebnih dohodkov 45%, letni plan narodnega dohodka pa 38%. Se večje je nesorazmerje v gostilni »Grozd« pri Lenartu, kjer je realizacija osebnih dohodkov za 22% večja od realizacije narodnega dohodka ter v obrtnem podjetju »Klemos«, v katerem znaša razlika med realiziranimi osebnimi dohodki in narodnim dohodkom 10%. Delavski svet in uprave teh gospodarskih organizacij pa še nekaterih drugih podjetij, ki niso pravilno razumela novih gospodarskih predpisov, katerih osnovni cilj je gospodarjenje po principu dobrega gospodarja. Te gospodarske organizacije niso v celoti upoštevale smernic zveznega družbenega načrta za leto 1961, ki predvideva porast osebnih dohodkov v skladu s porastom proizvodnje in celotnega dohodka.

Neupravičen porast osebnih dohodkov je za gospodarske organizacije negativen pojav, ker se ti povečujejo v škodo sredstev namenjenih za sklade gospodarskih organizacij. Organi delavskega samoupravljanja bodo morali temu vprašanju posvetiti več pozornosti, kajti tako gospodarjenje lahko privede podjetje do usodnih posledic.

Proračunski dohodki so v letošnjem letu potekali dokaj normalno, saj je bilo v prvem polletju realiziranih 48% vseh dohodkov, medtem ko so bili izdatki realizirani 54%. Kljub temu, da se pričakuje do konca leta povečanje proračunskih izdatkov za 29%, v primerjavi z letom 1960, pa ta sredstva ne bodo zadoščala za kritje vseh proračunskih izdatkov. Do tega bo prišlo zaradi novih obveznosti, ki jih mora kriti nov proračun.

Ukrep o obvezni 10-procentni omejitvi vseh proračunskih sredstev, po odbitku dotacije šolskemu skladu, bo povzročil proračunskemu poslovanju precejšnje težave, saj bo na ta način omejenih okrog 15 milijonov din. Prav tako ugotavljamo, da bo tudi skladu za finansiranje primanjkovalo sredstev in bo potrebno z rebalansom proračuna zagotoviti dodatna sredstva.

Razširjena seja občinskega odbora SZDL

Nesorazmerno naraščanje osebnih dohodkov

— PLAN NI V CELOTI REALIZIRAN — POČASNOST PRI SESTAVLJANJU PRAVILNIKOV O DELITVI OSEBNEGA IN ČISTEGA DOHODKA —

Občinski odbor SZDL Lenart je 16. oktobra sklical razširjeno sejo, na katero je poleg odbornikov povabil tudi predsednike krajevnih organizacij SZDL, šefe upravnih enot ObLO, zastopnike občinskega sindikalnega sveta, direktorje in predsednike delavskih oz. združenih svetov. Osnovna točka dnevnega reda je bila analiza, kako izvajamo družbeni plan občine za gospodarsko leto 1961 v vseh vidikih. Uvodoma je Mirko Košmerl, član izvršnega odbora občinskega odbora SZDL, podal izčrpno primerjalno statistično analizo, ki je pokazala, da je v večini gospodarskih organizacij uresničevanje plana proizvodnje in prometa pod zastavljenimi postavkami, da pa so osebni dohodki nesorazmerno visoko porastli in ponekod celo presegli polletni plan. Velja poudariti, da so posamezne gospodarske organizacije, ki so plan tudi znatno presegle, vendar je teh malo. Najbolj značilno pa je, da kažejo osebni dohodki uprave po posameznih podjetjih v primerjavi z lanskim letom, nesorazmerno visok porast ob istočasno slabo izpolnjenem planu proizvodnje, prometa in dohodkov. Tudi investicijski načrt se slabo realizira in daleč zaostaja za predvidevanji v družbenem planu tako v celoti kot tudi v posameznih gospodarskih organizacijah.

Razprava, ki je sledila tej nerazveseljeni govorici števil, procentov in primerjav, je osvetlila marsikatero pomanjkljivost, zaradi katerih so nastala takšna nasprotja med načrtovanjem in dosežki. Izgleda, da marsikje še niso dojeli pravega smisla ekonomskih enot. Te niso formirane le zaradi osebnih prejemkov, ampak je njih bistveni smisel decentralizacija upravljanja, v tem, da sleherni član delovnega kolektiva soodloča v gospodarjenju podjetja.

V naših gospodarskih organizacijah pa kaže pretežno tako, da vodilni ljudje pod raznimi izgovori, ki jih motivirajo s subjektivnimi in objektivnimi težavami, nočejo predati te kompetence delavcem v produkciji. Če ne bo v tem pogledu nobenega izboljšanja, bodo morali merodajni upravni organi misliti na to, da pretresejo vprašanja vodilnega kadra naših gospodarskih organizacij. Da to precej drži, kaže tudi to, da se predstavniki uprav dveh naših večjih podjetij niso udeležili seje, kot da bi hote ali nehote omalovaževali takšno posvetovanje. Zdi se, da nekatera podjetja sestavljajo plane samo zaradi planov, da je izpolnjena formalnost, ne glede na to, kako jih potem uresničijo. Če tako mislijo upravni organi, delavci, ki žive s svojim podjetjem, pa ne gledajo tako.

V marsikaterem podjetju je značilen velik porast osebnih dohodkov in to ravno osebja, ki je na

vodilnih mestnih v upravi, medtem ko predvideni porast proizvodnje še zdaleč ni dosežen. Če se produkcija, promet in storilnost niso fizično dvignili, ali pa, če se je dohodek gospodarskih organizacij dvignil le z dvigom cen, potem ni upravičeno povečanje osebnih dohodkov, ponekod celo do take mere, da presega vse planirane postavke. Kje je tu moralna odgovornost pred družbo? To je plenum posebno podčrtal. Investicijska politika naših gospodarskih organizacij v splošnem tudi ni perspektivna. Marksikatera gospodarska organizacija planira investicije kratkovidno samo za eno leto, a:

(Nadaljevanje na 3. strani)

DOMA IN PO SVETU

(Nadaljevanje s 1. strani)

BEOGRAD: Premier afriške države Tanganjike, Julius Njerere je obiskal Jugoslavijo. Sprejel ga je tudi predsednik Tito.

NEW YORK: Predsednik Združenih držav Amerike Kennedy je imel v OZN govor, v katerem je razložil svoj program razorožitve.

BEJRUT: Skupina oficirjev je začela upor v Siriji, ki je del Združene arabske republike.

LJUBLJANA: Začelo se je zasedanje Ljudske skupščine LRS. Poleg pregleda o gibanju gospodarstva in večjih zakonov je bila izvoljena tudi komisija za pripravo nove ustave, ki ji predseduje tovariš Miha Marinko.

BEJRUT: Novi režim v Siriji, ki ga vodi Kuzbari je zahteval odcepitev Sirije od Združene arabske republike.

BEOGRAD: Predsednik Tito je sprejel predsednika vlade Zahodne Nigerije, Akintola.

WASHINGTON: Sestala sta se predsednik Združenih držav Amerike Kennedy in sovjetski zunanji minister Gromiko, ter izmenjala gledišča o položaju v svetu.

BEJRUT: Novi režim v Siriji so priznale mnoge države, med njimi tudi Združene države Amerike in Sovjetska zveza.

LJUBLJANA: Z velikim uspehom je bil zaključen mednarodni sejem gradbeništva.

SKOPJE: Makedonski narod je svečano proslavil 20-letnico vstaje in revolucije.

LONDON: Sovjetski zunanji minister Gromiko je nepričakovano obiskal predsednika angleške vlade Macmillana.

LJUBLJANA: Zveza sindikatov je sklicala posvetovanje o problematiki delitve dohodka.

BEOGRAD: Iz Jugoslavije je odpotovala delegacija afriške države Gane, ki je pri nas sklenila več gospodarskih sporazumov.

PRVI „PARTIZANSKI POHOD PO POTEH SLOVENJEGORIŠKIH POSTOJANK“

Velika požrtvovalnost tekmovalcev

— Pohoda so se udeležile ekipe telesnovzgojnih društev Partizana iz mariborskega in goriškega okraja — Tekmovalce je pred startom pozdravil podpredsednik Občinskega ljudskega odbora Lenart Davorin Polič — Članska ekipa Partizana Lenart pretekla 25 km dolgo progo v 1 uri, 34 minutah in 50 sekundah —

Telesnovzgojno društvo Partizan Lenart je pripravilo v počastitev 20-letnice vstaje in občinskega praznika, prvi pri Lenartu, »Partizanski pohod po poteh Slovenjgoriških postojank«, ki je bil v nedeljo 8. oktobra. Prijave za pohod so začeli zbirati že nekaj dni pred tekmovaljem, vendar udeležba zaradi slabega vremena ni bila kdo ve kako velika, kljub večjemu številu prijavljenih tekmovalcev. Čeprav je bilo slabo vreme pa lahko zabeležimo, da so posamezni tekmovalci, pa tudi ekipe pokazali izredno požrtvovalnost saj ni šala teči v deževnem vremenu na 3 do 25 km dolgih progah.

Prireditvev je bila dobro pripravljena, za kar gre zahvala domačemu telesnovzgojnemu društvu, zlasti pa požrtvovalnemu športniku tovarišu Rudiju Zakelšku. V Pohodu sta sodelovali dve mladinski ekipi iz Sempasa in Dornberka na 15 km progi in ekipa iz Lenarta, članice po ena ekipa iz Dornave in Lovrenca na Pohorju na 7 km progi, mladinske ekipe iz Lenarta na 4 km progi, pionirji 3 ekipe iz Gorišnice na 4 km progi, pionirke dve ekipi iz Gorišnice in 1 ekipa iz Lovrenca na Pohorju na 3 km progi, člani ekipe iz Lenarta in ekipa iz Lovrenca na Pohorju na 25 km progi in ekipa iz Lenarta v množičnem pohodu na 15 km progi.

Zbrane tekmovalce in maloštevilne Lenarčane je pred startom pred kulturnim domom v Lenartu z izbranimi besedami pozdravil podpredsednik občinskega ljudskega odbora Davorin Polič. Za tem so tekmovalci startali. Potrebno je poudariti, da je največji uspeh do-

segla članska ekipa domačega Partizana na 25 km progi, ki so jo sestavljali Vili Potočnik, Peter Dokl, Janez Žizek, Janez Podgoršek in Franc Polanec. Progo so pretekli z izrednim tempom v 1 uri, 34 minutah in 50 sekundah. Fantje se niso skoraj nikjer ustavljali, tudi ne v Voličini in Gradišču, kjer so jim nudili čaj. Njihov cilj je bil doseči kar najbolj ugoden rezultat, kar jim je vsekakor uspelo. Posebna zahvala in

priznanje gre tudi ekipam iz Goriškega okraja, ki so se kljub slabemu vremenu udeležile tekmovanja. Na posameznih progah so se bili doseženi naslednji rezultati: 3 km pionirke, prva ekipa iz Gorišnice z rezultatom 11 minut, 25 sekund, 4 km: pionirji, prva ekipa iz Gorišnice z rezultatom 16 minut, 25 sekund, mladince 4 km, prva ekipa iz Lenarta z rezultatom 24 minut, 10 sekund, 15 km mladinci: prva ekipa iz Lenarta s rezultatom 1 ura, 1 minuta, 5 sekund, 7 km članice: prva ekipa iz Dornave z rezultatom 30 minut, 15 km množični pohod prva ekipa iz Lenarta z rezultatom 1 ura, 10 minut, 30 sekund.

Po zaključenem tekmovanju so najboljše ekipe prejele v znak priznanja pokale in praktična darila. Takih in podobnih športnih prireditev si naši ljudje prav gotovo želijo, zato ne bo odveč, če postane Pohod vsakoletna tradicionalna prireditvev s sodelovanjem tekmovalcev iz vse Slovenije.

Udeleženci »Partizanskega pohoda po poteh slovenjgoriških postojank« člani TVD »Partizan« Sempas in Dornberk iz goriškega okraja

Nesorazmerno naraščanje OSEBNIH DOHODKOV

(Nadaljevanje z 2. strani)

pa še to ne, ne podledajo pa naprej, kaj bodo rabili v nekaj letih. Načrtov za investicije podjetja ne pripravljajo sama, ampak čakajo, kaj bo ukrenil občinski investicijski fond. Sličen odnos zasledimo tudi pri skrbi za stanovanjsko izgradnjo. Mnogo več bi morala podjetja storiti tudi za strokovni dvig in ekonomsko izobrazbo svojega kadra. Predvideti bi morala sredstva, povezati bi se morala z Delavsko univerzo, skupno z njo izdelati oblike in načrt študija ter izobrazbe kadra. Ob zaključku plodne razprave je plenum strnil bistvene misli v nekaj pomembnih zaključkih. Vse subjektivne sile v gospodarskih organizacijah, organi samoupravljanja, sindikatih, socialistična zveza in upravni organi bodo morali zastaviti vse sile, da dosežejo do konca leta proizvodnjo, kot jo določa družbeni plan. Občinski odbor SZDL in občinski sindikalni svet jim bosta nudila vsa pomoč. Kmetijska gospodarstva in kmetijske zadruge, kakor tudi vsa ostala podjetja naj dokončno formirajo ekonomske enote in razpravo prenesejo v delovne kolektive. Osebnih dohodkov, posebno osebnih dohodkov univere, morajo vskladiti s proizvodnjo in dohodki podjetja. Delijo jih naj po načelu kompleksnega nagrajevanja.

Nužno je, da povsod izdelajo pravilnike o delitvi dohodkov in o delitvi osebnih dohodkov. Smeleje naj pristopijo k realizaciji investicijski načrtov. Izobrazbo kadrov naj gospodarske organizacije usmerjajo z delavsko univerzo in predvidijo odgovarjajoča sredstva. Leto poteka. Če se bodo naše gospodarske organizacije lotile dela v smislu zaključkov tega plenarnega posvetovanja, bomo ob koncu prav gotovo lahko zapisali občutno drugačne ugotovitve, kako smo gospodarili v dugi polovici in v vsem letu.

SEJA OBČINSKEGA KOMITEJA ZKS

OBRRT NA TAPETI

Na zadnji seji občinskega komiteja Zveze komunistov so kritično ocenili dejavnost obrti v občini ter to vrsto gospodarske dejavnosti obdelali z vseh strani. Sejo je vodil sekretar občinskega komiteja ZKS Vinko Plevnik, medtem ko je o stanju obrti poročal član sekretariata občinskega komiteja ZKS Ivan Alt, ki je uvodoma naštel nekatere podatke glede rasti proizvodnje v obrti ter navedel, da dinamika te proizvodnje raste prepočasno. Obrt v glavnem zadovoljuje potrebe komunalnega standarda, premalo pa skrbi za tržišče. V občini sta dve veliki obrtni podjetji »Remont« in »Klemos«, ki imata možnost da se razvijeta in da začneta preraščati v pol industrijska podjetja. Poleg tega, da je čutili znatno pomanjkanje sredstev za razširitev kapacitet za obrtno proizvodnjo je zlasti pereč problem kadra, ki pa se ne omejuje samo na obrtna podjetja in predstavlja kompleksen problem v občini. Glede koriščenja sredstev velja poudariti, da obrtna podjetja vodijo politiko nesorazmernega dvigovanja osebnih prejemkov kar vodi v propast.

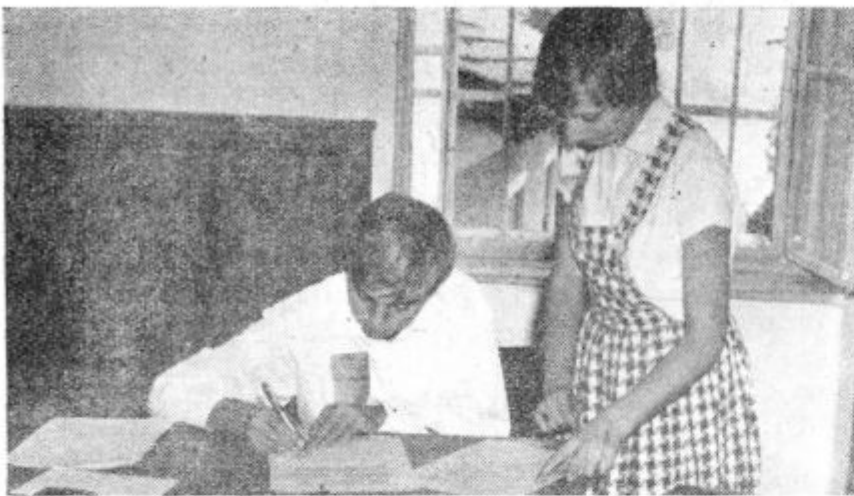
Je precej primerov, da so posamezna obrtna podjetja presegle plan osebnih dohodkov v primerjavi z realizacijo družbenega bruto dohodka in osebnega dohodka. Na plenumu so tudi ugotovili, da z izjemo nekaterih obrtnih podjetij ostala družbenega načrta niso re-

alizirala. Izredno porazno je stanje obrti v privatnem sektorju. Naj navedemo da imamo 78 zasebnih obrtnikov. Med poklici za katere je najmanj zanimanja so kovaštvo, mizarstvo, kolarstvo, čevljarstvo in drugi. Ob tako nizkem številu zasebnih registriranih obrtnikov pa imamo enkrat več neregistriranih, ki se na veliko ukvarjajo z obrtno dejavnostjo. Nadzorstvo nad dejavnostjo teh pa je zelo otežkočeno. Osrednji problem v obrti predstavlja naraščanje, ki ga je vedno manj. Glede tega so menili na plenumu, da bo potrebno usmerjanju mladine v te poklice posvetiti v bodoče vso pozornost, ter jo seznanjati s prednostmi posameznega poklica. Uspešno bi lahko mladino poučili o tem preko filmov, predavanj itd. V razpravi je bilo poudarjeno, da je organizacija dela v obrti dokaj zastarela. Franjo Muršec, predsednik občinskega odbora SZDL je med drugim tudi govoril o tem, da bi bilo potrebno rešiti vprašanje šolanja vajencev v Mariboru, ki pa stanujejo na našem področju. Tem je šolanje onemogočeno, ker nimajo potrebnih denarnih sredstev za prevoz v šolo. Predlagal je tudi, da bi vajence, ki so se odločili za iskanje poklica, še posebej nagrajevali. Glede pomanjkanja kadra v obrti, industriji pa tudi drugod, je tovariš Muršec predlagal, da bi v okviru Delavske univerze ustanovili oddelek Srednje ekonomske šole sa odrasle.

Stroški šolanja bi predvidoma znašali 25 tisoč dinarjev na posameznika. Glede obsežnega področja dela, ki ga predstavlja ta obrt in industrija bi bilo potrebno, da se na občini namesti ustrezni referent, ki bi se s temi vprašanji ukvarjal s širšega, tudi s političnega stališča. Ker gre za stabilizacijo kadra tako v obrti kot drugod bo potrebno, da podjetja v bodoče sama štipendirajo in pripravljajo kader za lastne potrebe, kajti le na taj način bomo uspeli zagotoviti stalni kader. Na plenumu so ugotovili, da podjetja nimajo dovolj smisla za šolanje lastnega kadra. Doslej namreč sploh niso štipendirala srednje in visoko kvalificiranega kadra. Domala vsako leto se na šolah pojavlja vprašanje kam z učenci, ki so končali osnovno šolo, pa se niso odločili za nadaljnji študij. Te bi lahko uspešno usmerili v obrt, kar je pa čestokrat onemogočeno, saj podjetja ne razpisujejo prostih učnih mest. V tem pogledu bi se morala vsekakor povezati s šolami zlasti na svojem območju, se pravi konkretno v občini. V bodoče bo potrebno tudi paziti, da se bodo v obrtno poklice usmerjali otroci vseh slojev, ne samo socialno šibki. Povečali pa bi tudi kontrolo nad neregistriranimi obrtniki. Pri krajevnih odborih pa bi lahko pospešeno ustanovljali različne servise, ki naj bi neposredno koristili družbenemu standardu.

V BESEDI IN SLIKI

Učenci so učili in izpraševali

Neki dan konec septembra je bilo na cerkvenjaški šoli vse drugače kot po navadi. »Pravi« učitelji so za dan prepustili šolo v upravljanje učencem, seveda najboljšim. »Solski upravitelj« — učenec Vladimir Rola je presrečen sprejel novo dolžnost. Pri delu se je kar dobro počutil. Kaj vse je delal ta dan je zaupal našemu fotoreporterju: »Kontroliral sem delo snažilke, medtem, ko sem v odmoru skrbel v šolski mlečni kuhinji za red in disciplino. Sprejemal pa sem tudi stranke in svetoval »razrednikom«, ki so se obračali name s različnimi vprašanji glede pouka«.

Po končanem pouku so se v konferenčni sobi zbrali mladi novopečeni učitelji, ki so si imeli marsikaj zanimivega za povedati. Cvetka iz osmega razreda je zbranim pripovedovala, da je skraja imela tremo, medtem ko je 12. letna Justa Salamun učila »raztezanje po toploti« kar dobro, saj je uro pravočasno končala, čeprav so delali tudi praktične poizkuse. Mimica je nekaterim, ki so slabo odgovarjali zapisala tudi negativne ocene. Slavko Kocmutov, ki je bil, mimogrede rečeno najmanjši »učitelj«, učenci ob njegovem prihodu v razred sploh niso vstali. Zoranu, ki je tokrat poučeval gospodinjstvo so nasveti televizijskega kuharja prav gotovo dobrodošli, zato tudi redno gleda te oddaje. Z učenci je pripravil enolončnico in kompot. O takih in podobnih rečeh je tekla beseda v konferenčni sobi.

KRIŽEM PO NAŠIH GORICAH

VOLICINA

Ze nekaj časa so v kraju pričakovali, da bo prišlo do obratovanja obrata za predelavo mesa in izdelavo mesnih izdelkov. Do tega je dejansko prišlo v prvi polovici oktobra, ko so spustili v pogon ne-

katero stroje, medtem ko še urejajo različne sanitarne naprave. Ko bo vse končano, bo delo steklo v več izmenah. Podrobneje o tem obratu bomo poročali v prihodnji številki.

PIONIRSKKE IGRE

Pestra dejavnost pionirjev v Gradišču

Med te, ki so v času Jugoslovan- skih pionirskih iger dosegli lepe uspehe, sodijo tudi gradiški pionirji. Zlasti so bili delavni v okviru praznovanja občinskega praznika, saj so učenci višjih razredov obiskali sodelavce NOB, položili pa so tudi cvetje na grob Ernesta Goloba, partizana, čigar ime nosi pionirski odred.

Lepo so se tudi izkazali ob odkritju spominske plošče Ivanu Cankarju, Lojzu Kreigerju in Ivu Brnčiču, saj so za to slavlje okrasili in očistili ves trg. Poleg tega so se v velikem številu udeležili slavnosti. Pripravili so tudi strelsko tekmovanje med učenci višjih razredov, ki je uspelo. Tudi na »Teden otroka« niso pozabili. V tem času so namreč razprodali 500 značk, v višjih razredih pa so imeli predavanje o preventivni higieni. Pionirji so posegli tudi v kmetijstvo, saj so se seznanili z jesensko setvijo v okviru kooperacije. Zla-

sti so se za to zanimali člani šolske zadruga. V višjih razredih so tudi pisali spis pod naslovom »Sadjarstvo v Slovenskih goricah«. Tudi »Dan šole« so imeli, ki je lepo uspel. Eden najbolj delavnih krožkov na šoli je zgodovinski, ki zbira podatke o razvoju naselja. Zbrane podatke nameravajo preverjati v novembru z izkopaninami. Razveseljivo je, da so gradiški pionirji začeli z dopisovanjem širom Slovenije. Največ si dopisujejo z učenci šol na Duhu, v Brežicah, Ptujju, Jesenicah in v Celju.

Naj omenimo ob tej priliki, da je delaven tudi mladinski aktiv na šoli, ki se je zlasti izkazal v času beograjske konference, ko so to zanimivo gradivo obravnavali. Sestanke imajo tedensko enkrat.

Vabimo pionirje Gradišča, da nam pišejo o življenju v šoli, zlasti kako se to odvija v okviru Pionirskih iger.

ZDRAVSTVENA SLUŽBA V CERKVENJAKU

Ves čas po osvoboditvi v Cer- kvenjaku pogrešajo zdravniško in zobozdravstveno službo. Od 1929. leta dalje so imeli v kraju stalnega zdravnika, ki je opravljal tudi zobozdravniške posle. Zdravnik v kraju je nujno potreben, saj bi imel obilo dela glede na obsežno delovno območje, ki bi zajemalo kraje Cerkvenjak, Videm ob Ščavnici, Trnovsko vas, Vitomarce in še druge. Šele 1959. so dobili Cerkvenjačani ambulanto, ki je poslovala trikrat tedensko. Kljub temu, da je bilo bolnikov dovolj, so ambulanto ukinili. Obljubljajo, da bodo letošnjo jesen ponovo začeli z ordinacijami v ambulanti. Že dva meseca razpravljajo, da bi sprejeli v službo nekega dentista, ki bi se vozil v Cerkvenjak dva do trikrat tedensko. Ljudje namreč

bolj kot kdajkoli prej skrbijo za zdravje svojih zob. Zdravljenje pa je večini onemogočeno zaradi oddaljenosti zobozdravstvenega kadra. Če hočeš k zobozdravniku se moraš napotiti v Maribor ali Radgona, kajti pri Lenartu je zelo težko priti na vrsto zaradi velike gneče. Najbližjo ambulanto, kjer so zauravili zobe, v Vidmu od Ščavnici, so ukinili.

Vest o tem, da bi bila v Cer- kvenjaku poleg splošnozdravstvene službe tudi zobna, se je razširila bliskovito po okolišju ter so jo brez izjeme vsi pozdravili. Dani so vsi pogoji, da se zobozdravstvena služba uvede. Imajo primeren prostor, primerno opremo ter ne bo potrebno nikakršnih investicij.

Ri.

V vseh razredih je vladala prava disciplina. Učenci so mirno poslušali, radi in dobro odgovarjali na vprašanja. Tudi ob najtežjih vprašanih so roke kar korajžno dvigovali. Kaj vse so poučevali? Na kratko rečeno: vse. Od fizike, kemije do gospodinjstva in tehnike. Pravi učitelji so sedeli v ozadju n pouku sledili. Zvedave oči so kar strmele v nove »učitelje«, ki so korajžno govorili o stvarih, ki so včasih presegale zmogljivosti učenec. V odmoru so se tudi pošteno okrepčali v šolski mlečni kuhinji. Tako je minil dan, ki so ga imenovali »dan šole«.

Trgatev je pri kraju. Letos je bila letina bogata, pa tudi vino bo dobro, pravijo vinogradniki, saj ima mošt veliko sladkorja. Ponekod se mošt že spreminja v vino, drugod še prešajo, od časa do časa pa vidimo že tudi prve prijateljske prekomernega pitja, ki se pozibavajo sem ter tja. Jesen je. Trgatev gre h kraju, le klopotci še oznanjajo jesen.

Križem po naših gorica

CERKVENJAK

Pred dnevi se je v Andrencih pri Cerkvjenjaku pripetila hujska nezgoda v kateri je izgubil življenje dvetletni Milan Pravdič. Marija Pravdič je odšla zgodaj zjutra na delo, otroka Milana pa pustila samega doma in zaklenila stanovanje. Ko se je mali Milanček zbudil, je v miznem predalu poiskal vžgalice s katerimi se je začel igrati. Pri tem se je vnela spalna srajca in goreti je začela tudi postelja v kateri se je igral. Med tem pa je prišel po opravih mimo sosed Franc Antonič, ki je slišal otrokov jok in zavohal dim. Poskusil je odpreti vrata, ker pa so bila zaklenjena je vdrl v stanovanje kjer je našel otroka vsega v plamenu.

Takoj je poklical reševalno postajo vendar je bilo že prepozno. Otrok je dobil hude poškodbe in kmalu podlegel. Ta tragični primer naj bo svarilo vsem materam, ki za dalj časa puščajo otroke same v stanovanjih.

ZGORNJA ŠČAVNICA

Na željo članov je krajevna organizacija socialistične zveze organizirala ogled cirkusa »Adrija«, ki je pred kratkim gostoval v Mariboru. Del prevoznih sredstev je krila organizacija SDZL. Udeležba je bila zelo dobra kar kaže, da se tamkajšnji ljudje zanimajo za tovrstne prireditve. Prav bi bilo, da se jim ogled takih in podobnih prireditev omogoči še večkrat. Tudi na domačem odru bi lahko od časa do časa pripravili kakšno prireditev.

GRADIŠČE

Na sestanku mladinskega aktiva so med drugim sklenili, da bodo v najkrajšem času uredili klubske prostore v Zadržnem domu. Klub bo odprt trikrat tedensko. Obiskovalcem bodo na voljo časopisi, revije, poslušali pa bodo lahko tudi radio in gramofon.

VOLICINA

V Volicini že več let ni bilo pregledov kurilnih naprav, zato je malo manjkalo, da ni nekega dne začela goreti stanovanjska hiša, gospodarsko poslopje in svinjski hlevi, last Jančič Ernesta iz Sp. Volicine 117. Kmalu po 19. uri je gospodar opazil, da je v eni izmed sob toplo, čeprav ni bilo kurjeno. Napotil se je na podstrežje in videl, da se iz trama ki je vzdign v dimnik pomalo kadi. Poklical je sosede in gasilce iz Volicine. Ti so ugotovili, da v notranjosti žarijo stropniki. Strop so previdno odkrili in požar v leglu pogasili. Tokrat je bilo potrebnih le nekaj vedr vode in večjih rok. V vrimeru, da gospodar ne bi pravočasno opazil požara, bi zgorelo poslopje in bi škoda znašala gotovo okrog 3 milijone din. Tako pa je škoda le minimalna in je gasilec iz Lenarta in Maribora bilo prištedeno veliko delo. Začetek požara so domači gasilci do kraja zadušili. Ta primer zgovorno priča, da so požarnovarnostni pregledi še kako potrebni.

F. S.

GRADIŠČE

Neki ponedeljek v oktobru se je iz neznanih vzrokov s pištolo ustrelil 19-letni Janez Minih iz Gradišča. Zaposlen je bil pri KZ Lenart. Med ljudmi je bil znan kot priden in pošten fant. V mladih letih mu je umrla mati. Želja, da bi postal šofer se mu ni uresničila. V mladinski organizaciji je bil zelo delaven. Storil je celo več, kot pa je bila njegova dolžnost. Na zadnji poti so ga spremljali številni znanci in prijatelji, predstavniki KZ Lenart in mladinskega aktiva Gradišče. Gradiščani pravijo, da takšnega pogreba že dolgo ni bilo. Zlasti se je izkazal mladinski aktiv, katerega predstavnik je tudi govoril ob grobu.

F. S.

V Smolincih je zopet gorelo

Gasilci obvarovali imovino v vrednosti okrog 400 tisoč Din

V začetku oktobra je nekega dne po 17. uri ogromen požar osvetlil jugovzhodno stran Cerkvjenjaka. Nedolgo za tem so se zbrali pred gasilskim domom gasilci, vendar pa je sij že toliko ponehal in ker je bilo oblačno se je zdelo kot da gori nekje daleč. Predvidevali so da gori v Slabšini. Ker pa ogenj ni ponehal so se gasilci odločili za odhod. Na požarišče so prispeli v razmeroma kratkem času. Gorelo je stanovanjsko in gospodarsko poslopje last kmetovalca Lenarta Ozvatič iz Smolinc. Naj omenimo ob tej priliki, da smo v zadnji številki pisali o požaru, ki se je pripetil pri njegovem sosedu. Zares čudno naključje, da je v tako kratkem času začelo goreti tudi tukaj. Ob našem prihodu je bilo že vso ostrešje, ki je bilo krito s slamo, zgorelo. Na požarišču so gasili gasilci iz Zupetinc. Pomagali pa so tudi gasilci iz Vitomarc, ki pa z lastno motorko niso stopili v akcijo

zaradi pomanjkanja vode. Motorna brizgalna gasilskega društva Cerkvjenjak, ki je soledovala pri gašenju, je brizgala 800 litrov vode na minuto. Domači so rešili vso živino, vozove in druge poljedelske stroje pa tudi stanovanjsko opremo. Očuvali so tudi strop v stanovanju in klet, ki je bila deloma grajena iz lesa. Poleg drugega je zgorela vsa krma in pa letošnji pridelek pšenice, ki je bil v gospodarskem poslopiju. Računajo, da so gasilci uspeli rešiti imovino v vrednosti okrog 400 tisoč dinarjev, medtem ko škoda znaša okrog milijon dinarjev. Domnevajo, da je bil požar podtaknjen o čemer se vodi preiskava.

Tudi pri tem požaru lahko ugotovimo, da obveščanje ni najboljši. V kolikor bi se to izboljšalo bi po vsej verjetnosti učinek pri gašenju požarov bil znatno večji.

Ri—

Prvi filmski krožek

v občini

Po naključju smo zvedeli, da je mladina v Gradišču dala iniciativo za ustanovitev filmskega krožka, ki je prvi v vsej občini, po vsej verjetnosti pa tudi prvi med podeželskimi občinami v našem okraju. Idejo za ustanovitev je zlasti podprl Fredi Najvirt, ki ga predstavlja naša slika. Doslej so že imeli trikrat diskusijo o različnih filmih. Praviloma razpravljajo o vseh filmih, ki so na programu njihovega kinopodjetja. Trenutno imajo nekaj nad deset članov — mladincev in mladik, ki se najbolj zavzemajo za filmsko umetnost. Razpravo o posameznem filmu odpre vodja tov. Fredi, ki je bil po tem vprašanju tudi na seminarju. Ostali udeleženci iznašajo svoje mišljenje in poglede o posameznih filmih. Te diskusije so zaenkrat bolj splošnega značaja, medtem ko se nameravajo v prihodnje usmer-

Fredi Najvirt

jati zlasti na ocenjevanje umetniške plati filma. V doglednem času bodo razpravljali tudi o zgodovini filma.

Ob 20-letnice vstaje

Bil sem med uporniki

NASI KRAJI

Zgornja Ščavnica

Spomladi 1941 je bilo. Zdelo se je, da je vse brez glave, vse pod vplivom dogodkov, ki so se odigrali ob in po vdoru nemške armade v našo domovino. V to vzdušje se je vrnil domov tudi Srečko Rojs, mlad študent agronomske fakultete v Beogradu. Sodeloval je pri raznih beograjskih aprilskih dogodkih in demonstriral pod geslom: »Rajši vojno kakor pakt«. Ves je bil pod vtisom teh dogodkov. Ko sva govorila o razmerah in vzdušju pri nas doma, sem mu opisal položaj tak, kakršen je v resnici trenutno bil. Solza mu je kanila iz oči. Nikdar ne bom pozabil njegovega pogleda po naših goricah in njegovih besed: »In vendar se bodo naši narodi borili! Verjemi mi!« V redu Srečko! Če je tako kot praviš, moramo tudi mi misliti na to. Odločitev je padla. Pritegnil sem takoj še brata Jožefa, da smo pobrali ostanke orožja in municije, kar je pustila bivša jugoslovanska vojska po bunkerjih. Vse smo na suhem mestu zakopali v moji zidnici ali »klečanjci« kakor smo ji rekli po domače.

Orožje je čakalo do pomladi 1943. leta. Prejšnjo jesen je Srečko odšel na Dunaj pod pretvezo, da gre študirat, v resnici pa je odšel v partizane. Vežo je dobil preko kolegov študentov, ki so takrat študirali na Dunaju. Napotil se je v Koroški bataljon. Ker jim je

tam silno primanjkovalo orožja, predvsem avtomatskega, je prišla spomladi 1943. takoj ko je skopnel sneg, partizanska patrolja štirih mož, s Koroške preko Pohorja po orožje. V patrolji je bil tudi Srečko, ki je ob tej priliki v mojem spremstvu obiskal nekaj zaveznih ljudi. Tudi v Lenartu sva bila, pri mojem očetu in pri Devidejevih. Mislim, da je bil to prvi stik lenarškega trga s partizani. Ko je Srečko navezal stike z večjim številom zaveznih ljudi in so se ostali tovariši odpočili, očedili in pripravili za uporabo dva puško-mitraljezo, so po štirih dneh odšli. S seboj so vzeli orožje kolikor so ga mogli nositi. Poleg dveh mitraljezov so še odnesli tudi cevi in 3 tisoč kosov municije ter 30 polnih šaržerjev. Da bi pa Nemci in njihovi pomagači od tega obiska tudi nekaj imeli, sem dal orožje pod pogojem, da jih ob samem odhodu obiščejo, saj bi bilo sicer škoda dolge poti. Želji so rade volje ugodili. Tako so obiskali ordsgrupeerfurerja in še nekaj drugih, v trgovini pa so se založili s tobakom.

Vodil jih je prav spretno domačin C. M. Gašper. Se isti večer so bili preko Drave na Pohorju. Sam sem bil ves večer doma v družbi z Nemci, da sem imel alibi. Kako je ljudmi, ki so imeli dobre stike z bilo to pometno je izkazalo šele pozneje.

Za Nemce je bila ta akcija kot strela z jasnega. Drugičan je bilo vse na nogah. Prihromel je sam Krajsführer Eric Boner iz Ptujja z armado gestapovcev in pomožne policije. Vsevprek so zasliševali ljudi. Toda nič niso staknili. Pre-

Zgornja Ščavnica

plah med njimi je bil tolikšen, da so se celo zbal, da bo ogroženo nadaljnje funkcioniranje organizacije Hajmandbunda.

(konec prihodnjič)

Janez Muršak

peljal z njim. Že v avtobusu sem poslušal znani dialekt in tudi znana imena so mi udarila v uho. Toda že smo se ustavili v Lenartu in ko smo peljali dalje sem kar gledal, kaj ste že zgradili in tudi trg lepo popravljate. Naš mali avtobus je že hitel v hrib in spet sem zagledal prijazne gorice, vinograde in obstali smo pred šolo v Zgornji Ščavnici, kjer sem pred leti učiteljeval. Bil je pač to prijeten spomin in sestanek in ko so otroci — prvošolci zapuščali pouk in lepo pozdravljali, mi je bilo pri srcu kar malce težko, da nisem več med njimi. No, s tovarišem Rudijem njegovo ženko in ostalimi znanci je bilo snidenje kar prijetno in mnogo smo si imeli povedati. Prijetno sem bil iznenaden z razvojem kmetijskega posestva, nad stavbo, lepim cvetličnim nasadom. Ob novem moštu in zobanju ranine pa je tekla beseda še bolje. Žal v šoli marsikaj manjka, predvsem je borba za denar, pa učilnice, kader in še marsikaj, kar bo le treba rešiti tudi kje na občini.

Marjan Tratar
Novo mesto

ALI JIH POZNATE?

Ferdo Firbas

Tokrat smo se namenili v tovarno usnja pri Lenartu. Zanimalo nas je kako živi in dela ta marljivi

Ferdo Firbas

vi delovni kolektiv, ter smo se zato obrnili na sekretarja osnovne organizacije v poletju, tovariša Ferda Firbasa. Pri izbiri smo imeli srečno roko, kajti tovariš Firbas že več let aktivno dela v organih delavskega upravljanja in v sindi-

katu ter zaradi tega dobro pozna vse probleme, ki se pojavljajo v podjetju. Stavili smo mu nekaj vprašanja, na katera je rade volje odgovoril. Kako uresničujete letošnji proizvodni načrt? V prvem polletju smo izpolnili 48% našega letnega načrta. Vsekakor bi bili uspehi lahko večji, če nas v začetku leta ne bi ovirale nekatere objektivne težave. Po rekonstrukciji tovarne je bil proizvodni proces precej spremenjen, stroji so bili v popravilu pa tudi pomožni objekti kot parovod in vodovod niso bili dokončani. Prepričan sem, da bomo do konca leta izpad, ki je nastal v prvem polletju nadoknadili ter plan preseglji.

Kakšno vsebino dela imajo organi delavskega upravljanja. Trenutno se upravni odbor in delavski svet intenzivno ukvarjata s formiranjem ekonomskih enot. V proizvodnji predvidevamo 3 enote in sicer lužilnico, strojilnico in izdelovalnico. Prav sedaj pripravljamo pravilnike za vsako ekonomsko enoto. Poudariti moram, da si od nove organizacije dela mnogo obetamo: dasi so bila že dosedaj vsa delovna mesta normirana, bo v ekonomski enoti delavec mnogo bolj otipljivo čutil, da z delovnim učinkom raste tudi osebni dohodek. Kaj pa sindikalna organizacija? Pohvaliti se moramo z dejstvom, da so vsi delavci organizi-

rani v sindikatu. Dela je kar dovolj, saj se skoraj vsakodnevno javljajo problemi na katere je opozoriti organe delavskega upravljanja. Sicer pa so stiki med sindikatom in delavskim svetom dokaj tesni.

Končala sva. Čutil sem, da sem tovarišu Firbasu odvzel že nekaj dragocenih minut časa, zato sem se poslovil. Za menoj je ostajal hrup strojem, ki pod skrbnim vodstvom proizvajajo priznane vrste usnja.

PISMA NAŠIH BRALCEV

Dragi tov. urednik!

Z veseljem sem sprejel vašo pošiljko (Poslali smo namreč dose-danje številke »Domačih novic« in nekaj slik), ki me je zelo razveselila. Za razglednice in čtivo vam najlepša hvala. Hvala tudi za vaše tople besede. Sprejmite pristrčne pozdrave vi in vaši sodelavci.

Zelim vam veliko uspeha pri nadaljnjem delu.

Lojze Sužnik
Desternik

Dragi tov. Lojze!

Za vašo razglednico kar najlepša

hvala. Razveselilo nas je, da ste se nas spomnili. No, za obdobje vam obljubljam, da vam bomo v bodoče redno brezplačno pošiljali naš list. Zelim vam veliko zdravja in prijetne dni. Našim bralcem v pojasnilo zapišemo, da je tov. Lojze že več let priklenjen na bolniško posteljo. Zelo rad prebira knjige, pa tudi časopise. Gotovo želi, da bi se ga naši bralci spomnili s kakšnim pristrčnim pismom, razglednico, dopisnico ali pa darilom.

Vabimo vas, pomagajte našemu Lojzetu.

Uredništvo

Pred letnimi konferencami aktivov LMS

VSESTRANSKA ANALIZA DELA

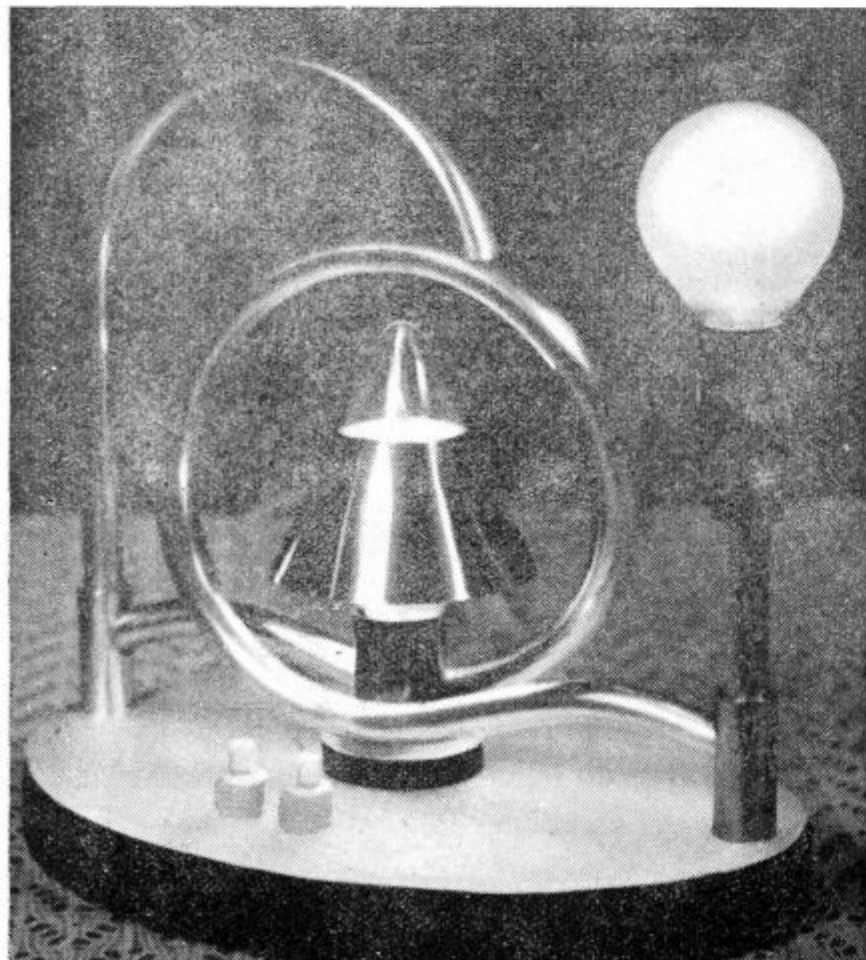
Mladinski aktivisti so pred letnimi sestanki na katerih naj bi podali obračun enoletnega dela. Letos je zlasti važno, da se mladinske organizacije orientirajo pri sestavljanju poročil za konference na gospodarske in zunanje politične dosežke Jugoslavije pa tudi ostalih dežel. Zlasti naj bi konference obravnavale nedavno konferenco izvenblokovskih držav, nadalje sedanje zasedanje generalne skupščine Združenih narodov ter vse tiste dogodke, ki posredno ali neposredno vplivajo na netenje nove vojne. Nedvomno je potrebno na konferencah dati poseben poudarek našemu notranjemu gospodaskemu in političnemu razvoju. Pri tem je potrebno konkretno analizirati probleme v zvezi z gospodarjenjem kmetijskih zadrug, kmetijskih gospodarstev in ostalih podjetij ter nakazati in sprejeti določene naloge, ki jih lahko in ki jih mora mladina pomagati reševati. Gre za nagrajevanje mladine, za ekonomske enote in v tej zvezi za pravičnejšo delitev osebnih dohodkov. Nadalje je potrebno dati svoje mnenje o pravilniku o delitvi osebnega in čistega dohodka. Kritično je zlasti potrebno pregledati kako se mladi ljudje uveljavljajo v

organih delavskega in družbenega upravljanja vse od združnih svetov do svetov pri ljudskem odboru. Ne smemo tudi mimo osebnih problemov same mladine. Pri tem zlasti mislimo na vajeniško mladino, na njene odnose v uku, nagrajevanje itd.

Glede na izrazito kmetijsko področje pa morajo mladinske konference v naši občini najbolj vsestransko analizirati prav tovrstno problematiko. V tej zvezi tudi proučiti vprašanje zaposlevanja kmečke mladine v kmetijstvu ter njene kvalifikacije. Morda bi veljalo razpravljati tudi o kakršnikoli obliki strokovnega šolanja kmečke mladine na našem področju. Morda o podobnem, kakor so bile kmetijsko gospodarske šole. Ne smemo mimo sekcij mladih združnikov, pa tudi ne mimo šolskih zadrug. Nadalje ne pozabimo na kulturno, športno in družabno življenje mladine. Zlasti proučimo vse možnosti uvajanja sodobnih oblik idejnovzgojnega dela z mladino. Ustanavljanje klubov, filmskih in podobnih krožkov itd. Na koncu naj zapišemo, da morajo mladinske konference biti odsev dejanskega stanja v aktivih ter napotilo za nove akcije.

ZANIMIVOST

Po lastnih načrtih in zamisli je Josip Merdaus iz Benedikta izdelal namizno svetilko, ki jo kaže naša slika. Izdelek je skoraj v celoti napravljen iz aluminija, deloma pa je koristil tudi plastično maso.

Svetilka je izredno praktična za uporabo. Možna je trojna kombinacija in sicer tako da razsvetli celoten prostor, lahko služi kot namizna svetilka za čitanje, tretja kombinacija pa omogoča, da svetilka sveti z najmanjšo svetlobo. Zanimanje za ta izdelek je med ljudmi precejšnje zlasti zato, ker je primerne oblike in izredno praktična. Morda bi ga veljalo patentirati.

PRVI »PARTIZANSKI POHOD PO POTEH SLOVENJEGORIŠKIH POSTOJANK«

Vili Potočnik sprejema od Davora Poliča, podpredsednika občinskega ljudskega odbora pokal za doseženo prvo mesto v teku na 25 km, ki ga je dosegla ekipa Partizana Lenart

Nekateri so med potjo omagali, vendar so jim tovariši pomagali, tako, da so ekipe razen nekaterih le prispele na cilj.

Vprašujete - odgovarjamo O B J A V E

Na seji KO SZDL Selce smo razpravljali o potrebi po uvedbi avtobusne proge na relaciji Selce - Maribor preko Korene. Garaža za avtobus je pripravljena. Prevoz potnikov na tej relaciji bi se izplačal, ker je veliko kmetijsko gospodarstvo, pa tudi več delavcev, ki bi se vozili v Maribor na delo. Odgovorite nam na to vprašanje?

Krajevna organizacija SZDL Selce

Sklicujemo se na razne urgence in na dopis Krajevnega urada Ko-

rena, s katerim se predlaga vzpostavitev nove avtobusne proge iz Korene v Maribor. Ker je garaža v Selcih že zgrajena bo avtobus po voznem redu garažiral v Selcih. Zato bo odhajal iz Selc ob 5.00 zjutraj, in se ob 5.50 vračal iz Maribora do Korene, od koder bo odhajal ob 6.35 proti Mariboru, kamor bi prispel ob 7.15. Nato bi avtobus odpeljal iz Maribora ob 12.50, prispel v Koreno ob 13.30, iz Korene bi se vračal od 13.35 v Maribor, nato pa bi ob 14.30 zopet odhajal iz Maribora do Selc, kjer bi garažiral. Do sedaj nismo mogli vzpostaviti zveze iz Maribora preko Dupleka do Korene, ker je bila nosilnost dupleškega mosta prenizka in šele na naše urgence je Uprava za ceste OLO Maribor povečala nosilnost tega mosta na 6 ton, kar bo omogočilo, da bo avtobus vsaj prazen vozil preko mosta.

Direktor
Avtobusnega prometa
M a r i b o r
Franc Markelj

V časopisju zadnji čas zasledujem, da se delavske univerze pospešeno pripravljajo na letošnje sezono. Zanima me, če pri Lenartu obstaja delavska univerza in kakšen program dela si je načrtala?

J. C. Krivi vrh

Delavska univerza pri Lenartu obstaja že nekaj let. Za letošnje sezono pripravljamo zelo širok program, ki ga bomo v prihodnji številki v celoti objavili. Med drugim razpravljamo o ustanovitvi oddelka Srednje ekonomske šole za odrasle. Pripravljamo pa že tudi strojepisni tečaj. Uresničitev programa Delavske univerze pa je v dobršni meri vezana na denarna sredstva. Delavska univerza bo morala svojim uslugam določiti primerne cene. Zato je nujno, da občinski ljudski odbor, gospodarske organizacije in ustanove nudijo naši vzgojni ustanovi vso materialno in moralno podporo, kajti le tako bo mogoče uresničiti dokaj obsežen program in zagotoviti, da se omogoči strokovna in politična izobrazba vsem, ki to želijo.

Zelimo dokazati vsem tistim, ki jim ni jasen namen Delavske univerze, da je ta zlasti za naše področje neobhodno potrebna.

Janko Kobler
upravnik Delavske univerze
L e n a r t

Filmski spored

KINO LENART:

5. novembra ob 15. in 20. uri ameriški barvni film »Bagdadská sirena«, 12. novembra ob 15. in 20. uri italijanski film »Rimljanka«, 19. novembra ob 15. in 20. uri angleški film »Operacija pri Amsterdamu«.

KINO GRADISCE:

5. novembra ob 19. uri poljski film »Resnični konec velike vojne«, 12. novembra ob 19. uri ameriški film »Detektivska zgodba«, 19. novembra ob 19. uri romunski film »Oprostite, napačna zveza«.

KINO VOLICINA:

5. novembra ob 15. uri in 18. uri poljski film »Kanal«, 12. novembra ob 15. in 18. uri italijanski barvni film »Mož za vse«, 19. novembra ob 15. in 18. uri italijanski film »Slamnat mož«.

Delavska univerza občine Lenart pripravlja 5-mesečni strojepisni tečaj za začetnike na katerem bodo obiskovalci spoznali osnovne pojme gospodarskega računovodstva in korespondence. Tečaj bo dvakrat tedensko po 3 šolske ure. Stroški na osebo bodo znašali 8 tisoč dinarjev. Prednost pri obiskovanju tečaja imajo uslužbenci gospodarskih organizacij in ustanov, ki so končali vsaj osnovno šolo. S pisalnimi stroji delavska univerza ne razpolaga, zato si jih naj prijavljenci sami preskrbijo. Prijave sprejema in daje pojasnila Delavska univerza Lenart, vsak dan od 7. do 12. ure do 15. novembra v pisarni Občinskega ljudskega odbora Lenart soba št. 15/I.

Delavska univerza
L e n a r t

Oddelka za narodno obrambo Občinskega ljudskega odbora Lenart poziva mladince rojene leta 1944, da se do 5. novembra 1961 javijo na svojih krajevnih uradih zaradi ureditve vojaških zadev. Javiti se morajo osebno, v izjemnih primerih zaradičasne odsotnosti so to dolžni storiti starši, oziroma

njihovi svojci. Javijo naj se mladinci letnika 1944 pa čeprav stanujejo izven območja občine Lenart. Ta obveza velja tudi za tiste, ki samo delajo ali se šolajo izven občine pa imajo starše na tem področju. Zoper one, ki prijave v roku ne bodo izvršili se bo postopalo po kazenskih določbah zakona o narodni obrambi.

Načelnik
oddelka za narodno obrambo
Franjo Muršec l. r.

Osnovna šola Lenart bo odprla v novembru oddelka za odrasle (7. in 8. razred). Šola bo trajala štiri mesece ter imajo absolventi možnost vpisa na vse šole druge stopnje. Vpišejo se lahko vsi državljani nad 18 let starosti, ki so dokončali 6. ali 7. razredov osnovne ali njej enakovredne šole. Prednost pri vpisu imajo člani Zveze borcev in sindikata. Vpisovanje bo do 31. oktobra vsak dan od 8-10 v pisarni osnovne šole. Ob vpisu je treba predložiti spričevalo zadnjega razreda.

Upraviteljstvo osnovne šole
L e n a r t

KMETIJSKI NASVETI

OKTOBER — NOVEMBER

V SADOVNJAKU:

Shranjujemo le popolnoma zdrave plodove v čiste, suhe shrambe in skladišča, ki jih prej razkužimo (belež, galica). Na drevju preostale gnile plodove (mumije, monilije) oberemo in sežgemo. Na debela navežimo lepljive pasove proti zimskemu pedicu. Zavarujemo sadno drevje pred zajcem. Proti zajcu je učinkovit premaz debel z MONACOLOM in podobnimi kemičnimi sredstvi za zaščito pred zajcem. Naročimo ali si priskrbimo zimsko škropiva za škropljenje sadnega drevja. Pripravimo in če treba, pripravimo sadne škropilnice. Sadovnjak očistimo in pripravimo za zimsko škropljenje, odstranimo staro, suho drevje in veje, preredimo, pomladimo pregoste krošnje, čistimo mah in lišaje. Večje rane razkužimo s 5% raztopino modre galice in zamažemo s cepilno smolo. Odpadlo, po škrlupu okuženo listje pograbimo in sežgemo. Zaščitimo drevje pred zajcem. Zatiranje voluharja! Takoj ko listje odpade, lahko pričnemo zimsko škropljenje. Uporabljamo za jablane in hruške: olje, Rumesan 3% ali pasto Rumesan 1-2%, Parapin

4%, Kreozan 2%, Dinozan 1,5%, žvepleno apneno brozgo 15 do 20% ali Sumbarit 4 do 5%. Z oljnimi pripravki, na primer z oljem Rumesan, lahko škropimo tudi v mrzazu pri temperaturah do 5° C, s polovičnimi gostotami škropiv, zadostuje torej 1,5% olje Rumesan. Breskve in merelice škropimo v novembru s 3% bordojsko brozgo ali 2% bakrenim apnom ali 15 do 20% žvepleno apneno brozgo proti listni kodri in luknjičavosti ter smoliki. Zimska škropljenja so zelo važna za zatiranje nevarnih bolezni in škodljivcev, ki prezimujejo na sadnem drevju, zato jih moramo opraviti redno vsako leto. Če ni zapadel sneg, je sedaj zelo primeren čas za zatiranje voluharja, posebno s plinom cian-vodikom ali s samostrelji, pastmi in s strupenimi vabami.

NA POLJU IN VRTU:

Ob jesenskem oranju zaorjemo 100 do 180 kg BENTOKA, LINDANA, ALDRINA ali dieldrina na ha površine, da v zemlji uničimo ogrce in strune. V shrambah skrbimo za zadostno zračenje. Po potrebi ob pojavu škodljivcev (hroščkov, moljev, žižkov itd.) shrambo večkrat zadimimo z dimnimi trakovi ALTOX.

KMETIJSKA ZADRUGA LENART RAZPISUJE NATEČAJ

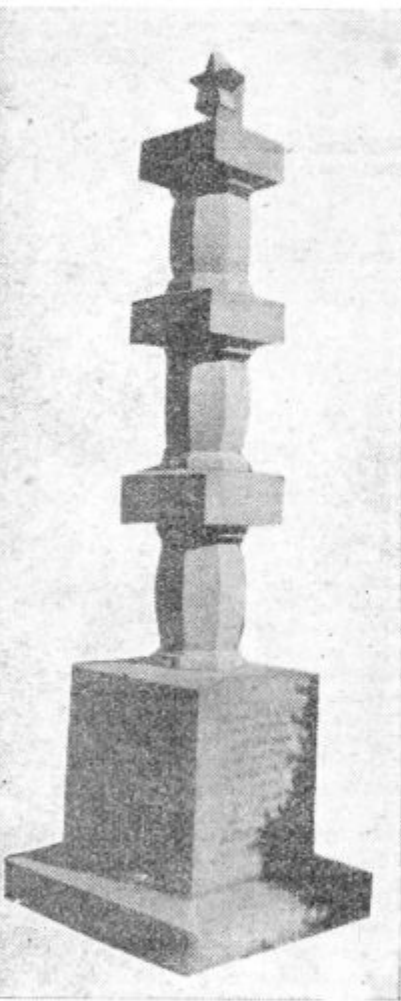
za izdelavo zaščitnega znaka predelovalnice mesa v Volicini. Zaščitni znak naj vsebuje bistveno dejavnost tega obrata, ki se bo ukvarjal s predelavo mesa in izdelavo mesnih izdelkov. Sočasno z znakom je potrebno izdelati ustrezni naslov obrata. K zaščitnemu znaku z naslovom obrata naj avtorji pošljejo podrobno obrazložitev. Na natečaju lahko sodelujejo prebivalci občine Lenart ter ostali, zlasti pa želimo, da sodelujejo zadrugniki.

Prispevke pošljite v zaprti kuverti na Kmetijsko zadrugo Lenart v 7. dneh po objavi v »Domačih novicah«. Iz prispevka naj bo točno razvidno kdo je avtor in njegovo bivališče. Na pisemskem ovitku je potrebno označiti: Natečaj za Volicino.

Trije najboljši prispevki bodo nagrajeni s 5 tisoč, 2 tisoč in tisoč dinarji.

Komisija za natečaj
pri KZ Lenart

NAGRADNA UGANKA

Ob prvi naši nagradni uganki je bil majhen odziv. Odgovore nam je poslalo le 14 bralcev, med temi je bilo 11 pravih rešitev. Večina reševalcev je uganila, da gre za figuro, ki stoji na oglu gostilne »Groz« pri Lenartu. Posamezniki so nam o zastavljeni uganki pisali tudi obširneje. Zlasti nam je s kopicom podatkov postregel Franc Šuman, upokojenec iz Lormanja. Zreb je določil knjižno nagrado Konradu Senčarju, Radehova 27, p. Lenart. Nagrado smo mu osebno vročili. Upamo, da bo zanimanje za našo drugo uganko večje. Torej, uganite kaj predstavlja naša slika. Sporočite nam vse, kar veste povedati o priobčeni fotografiji. Odgovore pošljite na naslov: Uredništvo »Domače novice« Lenart, Ptujška c. 3. Izmed prispelih pravih rešitev bomo eno izžrebali in srečneža nagradili s knjigo. Rešitve pošljite do 5. novembra.